

PROGRAM KOŁA PLASTYCZNEGO ORIGAMI I KIRIGAMI

w Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich w Głogowie.

Opracował: Dariusz Nieżurawski

WSTĘP

Sztuka składania papieru – **origami** – pochodzi z Chin, jednak rozwinięto ją w Japonii, dlatego to Kraj Kwitnącej Wiśni uważany jest za jej kolebkę. Początki tej sztuki datowane są w różnych źródłach na VI-VII w. Papierowe figurki były związane z obyczajami religijnymi i pogrzebowymi (do grobów zmarłych wkładano wykonane z papieru rzeczy, które były im bliskie). Z czasem sztuka ta zaczęła nabierać funkcji użytkowej – papierowymi składankami przyozdabiano domy albo prezenty. Warto wspomnieć, że tradycyjnie istniało wiele reguł, jakimi należało się kierować, składając papier. Kartka musiała koniecznie być kwadratowa, nie można jej było ciąć, sklejać ani malować. Z czasem jednak sztuka origami ewoluowała i powstały przeróżne jej odmiany. Dziś ozdobne składanie papieru stało się pasją wielu ludzi na całym świecie.

Należy podkreślić, że origami nie tylko rozwija zdolności manualne, ale również ma nieocenione walory wyciszające i uspokajające, co stanowi wartość w pracy z wychowankami nadpobudliwymi.

Origami modułowe stanowi inną odmianą sztuki składania papieru. Niewątpliwie tworzenie takich figur jest bardziej pracochłonne, ale i na pewno bardziej efektowne. Takie origami składa się bowiem z kilkunastu – kilkudziesięciu małych połączonych ze sobą elementów. Prawdziwi pasjonaci jednak składają postaci zwierząt albo inne figury z kilkuset czy nawet kilku tysięcy części (modułów).

Origami jest formą zajęć plastyczno-technicznych która nie wymaga wybitnych zdolności plastycznych lecz dokładności i precyzji. Każde zaginanie papieru powinno odbywać się na stole, a nie w powietrzu. Origami wymaga precyzji składania, koncentracji, wykonanie poszczególnych czynności w ściśle określonej kolejności - ma to wpływ na naukę logicznego myślenia.

Origami klasyczne – reguły

- modele otrzymujemy przez składanie kartki papieru bez użycia kleju, nożyczek,
- figury składamy na gładkiej, równej powierzchni,
- wszystkie zagięcia i złożenia wykonujemy czysto i dokładnie,
- zaczynamy zawsze od złożenia formy podstawowej dla danej figury,
- wszystkie opisane etapy wykonujemy w podanej kolejności,
- poszczególne etapy składania wynikają z poprzednich, a więc nie możemy wykonywać ich w oderwaniu od siebie. Dlatego zawsze bierzemy pod uwagę poprzedni i następny krok w opisie,
- po każdorazowym zagięciu, model dokładnie układamy we wskazanej pozycji.

Kirinami – odmiana origami, w której dopuszcza się małe nacięcia w papierze. Również wymaga skupienia i precyzji wykonania. Należy mniemać, iż wychowankowie żywo zainteresują się tą techniką, z uwagi na jej przydatność do korespondencji ozdobnej.

CEL GŁÓWNY:

Zapoznanie wychowanka z technikami origami klasycznego, origami modułowego i kirinami oraz rozbudzenie w nim chęci do podejmowania działalności plastycznej, jako uspokajającej formy spędzania wolnego czasu.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Wyjaśnienie genezy oraz podziału technik „origami”
- Wskazywanie twórczych sposobów wykorzystania czasu wolnego,
- Rozwijanie u wychowanków wrażliwości i spostrzegawczości.
- Rozwijanie sprawności manualnych i zdolności plastycznych.
- Pobudzanie procesów wyobraźni, samodzielnego, logicznego myślenia oraz koncentracji,
- Rozwijanie pamięci, poprzez zapamiętywanie kolejnych etapów składania papieru.
- Kształtowanie umiejętności współpracy wychowanków z pracownikami placówki.
- Kształtowanie postaw rzetelności, systematyczności i odpowiedzialności za wspólną pracę.

- Wzmacnianie poczucia własnej wartości poprzez stopniowanie trudności zadań.
- Kształtowanie samodyscypliny z uwagi na konieczność zachowania kolejności poszczególnych etapów składania papieru.
- Kształtowanie umiejętności oceny własnego postępowania i innych, umiejętności zabawy, nauki i pracy w grupie, umiejętności porozumiewania się, współpracy, rozwiązywania problemów w grupie zachowując prawo do realizacji własnych indywidualnych potrzeb.
- Rozwijanie poczucia przynależności do grupy.
- Promowanie dorobku twórczego wychowanków (konkursy).

TREŚCI PROGRAMU:

1. Przystwojenie podstawowych informacji z zakresu origami i kirinami.
2. Wykonywanie krok po kroku, według wskazówek osoby prowadzącej różnych form origami przestrzennego: kwiaty, żurawie, pudełka, zwierzęta.
3. Wykonanie według zaleceń prowadzącego modułów do form origami modułowego proponowanych przez prowadzącego i własnych propozycji np., łabędź, paw, tulipan.
4. Wycinanie prac według proponowanych i przygotowanych przez prowadzącego, szablonów kirigami.
5. Tematyka zajęć jest ustalona w oparciu o literaturę tematycznie związaną z origami i kirigami, oraz zaakceptowanymi przez prowadzącego propozycjami samych wychowanków.

METODY, FORMY, ŚRODKI DYDAKTYCZNE

Metody pracy:

- metody praktyczne
- metody oglądowe
- metody słowne

Formy pracy:

- praca indywidualna
- praca zbiorowa

Środki dydaktyczne:

- kartki papieru: kolorowe i białe
- wycięte z papieru prostokąty do modułów
- nożyczki, klej, ołówki, nożyki do tapet.
- książki tematycznie związane z techniką origami
- wzory i szablony gotowych prac

UWAGI O REALIZACJI PROGRAMU:

1. Zajęcia są skierowane do wychowanków zakładu poprawczego w Głogowie. Odbywać się będą w salce terapeutycznej raz w tygodniu, w wymiarze ok. 1 godziny zegarowej.
2. Wychowankowie mają możliwość tworzenia kompozycji odtwórczych, jak i własnych kompozycji zaakceptowanych przez prowadzącego. Nikt nie narzuca tempa i wyglądu pracy, jest to uzależnione od jego możliwości i potrzeb.
3. Prace są wykonywane pod opieką i kierunkiem wychowawcy prowadzącego kółko plastyczne.
4. Właściwe materiały zapewnia uczestnikom Zakład Poprawczy.
5. Rozkład zajęć jest urozmaicony tematycznie. Mimo to, w celu utrwalenia poznawanych schematów pracy, oraz dla nowych wychowanków, co jakiś czas temat zajęć będzie się powtarzał.
6. Prace wychowanków, w zależności zgody prowadzącego, zostają na grupie wychowawczej, stają się własnością wychowanka. Będą też wykorzystywane jako upominki okolicznościowe oraz przewidywany jest udział wychowanków w organizowanych konkursach plastycznych.

Ewaluacja

W celu stwierdzenia, czy program ma pożądany wpływ na wychowanków, w jakim stopniu są osiągnięte cele, czy metody i formy aktywności są skuteczne, konieczne jest przeprowadzenie ewaluacji.

Ewaluacja jest prowadzona na bieżąco. Opiera się na obserwacji:

- zaangażowania wychowanków na zajęciach i chęcią uczestniczenia w nich,
- samodzielności i umiejętność współpracy z kolegami,
- zainteresowania zajęciami w kółku nowych wychowanków.

OCZEKIWANE EFEKTY

Uczestnik zajęć potrafi:

- Starannie wykonać pracę, troszczyć się o jej jakość.
- Koncentrować uwagę na określonym temacie, zadaniu.
- Opracować i dążyć do pomyślnego ukończenia własnego projektu.
- Przewidywać kolejne czynności wykonywania pracy.
- Określić wartość swojej pracy, umieć ją zaprezentować.
- Współpracować w grupie.
- Dostrzegać w otaczającym świecie, przedmiotach wartości estetyczne.
- Poszukiwać inspiracji w otaczającym świecie, pozytywnych emocjach.